

Het landschap waarin lokale teams werken aan kwaliteit

Hoe maken we het eenvoudiger, voor inwoners & professionals?

Kernspelers

-  Inwoners, buurten & wijken
-  De (sociale) omgeving van inwoners
-  Professionals
-  Organisaties van lokale teams

Directe partners en opdrachtgevers

-  Gemeenten
-  VNG
-  Associatie Wijkteams

Ondersteunende partijen

-  Beroepsverenigingen
-  Vakbonden
-  Branches
-  Opleidingen & onderzoek
-  Kennisinstituten
-  Cliëntenorganisaties

Beleids- en toezichtpartijen

-  Rijksoverheid
-  Inspecties
-  Beroepsregisters



Het landschap waarin lokale teams werken aan kwaliteit

Mei 2025

1. Over kwaliteit

Werken aan kwaliteit gebeurt binnen de bandbreedte van twee hoofdvragen:

- Hebben inwoners en buurten & wijken baat bij wat er wordt geboden?
- Wat kunnen we doen met de gegeven middelen (en dus tijd)?

Met als uitgangspunten:

- Kwaliteit is een **ervaring**: het komt tot stand in het contact tussen inwoner en professional (is dus altijd maatwerk)
- Is afhankelijk van de **gegeven opdracht**
- Gaat niet over perfectie; niet alles is maakbaar of te fixen in het leven, tegenslag, ongeluk en ongemak zijn ook onderdeel van het leven; kwaliteit realiseren gaat dan om: **gegeven de omstandigheden, wat kan er wèl?**
- Is gebaat bij **brede én specifieke kennis & kunde** (maatwerk leveren voor iedere inwoner): in lokale teams werken professionals van verschillende achtergrond en opleidingsniveau
- Moet **'integraal'** (van persoon tot persoon) tot stand komen en is dus gebaat bij **eenvoud** (wb wettelijke kaders, beroepscodes en richtlijnen).

2. Directe spelers

Inwoners, buurten & wijken

De (sociale) omgeving van inwoners

Professionals, werkzaam in lokale teams

Organisaties van lokale teams (met brede expertise, aangezien alle inwoners zich kunnen melden, met alle mogelijke vragen m.b.t. opvoeden & opgroeien, mee (kunnen) doen, bestaanszekerheid, veiligheid, langdurige beperkingen en sociale verbanden)

3. Andere partners

die invloed uitoefenen op het leveren van kwaliteit door professionals in lokale teams

Associatie Wijkteams: stimuleert en faciliteert samen leren en ontwikkelen; vertolkt landelijk de praktijkstem vanuit perspectief lokale teams

Gemeenten: geven opdracht aan lokale teams, zijn verantwoordelijk voor congruentie in sociaal domein

VNG (mn ondersteuningslijn stevige lokale teams): stimuleert en faciliteert samen leren en ontwikkelen van gemeenten in hun opdrachtgevende rol

Beroepsverenigingen, ontwikkelen en onderhouden beroepscode & richtlijnen, *onder andere*:

- SAM
- Verdiwel
- Jeugdartsen Nederland (AJN),
- Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW),
- Beroepsvereniging voor kinder- en jongerenwerk (BVjong),
- Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB)
- Nederlands Instituut van Psychologen (NIP)
- Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (NVO)
- Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP)

Vakbonden (komen op voor juiste omstandigheden voor professionals om kwaliteit te leveren; denk aan nascholing, intervisie/supervisie en ondersteuning op de werkvloer)

Branches: vertegenwoordigen de belangen van organisaties, doen CAO onderhandelingen

- JZNL
- SWN
- NL GGZ
- VGN
- Actiz

Opleidingen & onderzoek: leiden professionals op en doen onderzoek

- HBO
- Universiteiten
- Trimbos
- Verwey Jonker
- Augéo
- ZonMW

Kennisinstituten: zorgen dat ervaringskennis, praktijkkennis en wetenschappelijke kennis geordend en overzichtelijk beschikbaar is

- Movisie
- Vilans
- NJI
- Stimulanz
- Platform 31
- NCJ
- KBL

Rijk: zorgt voor passende wetgeving en financiering

- VWS
- SZW
- BZK
- JenV
- OCW

Inspecties: zien toe op kwaliteit op basis van veldnormen

- Inspectie jeugd en gezondheid
- Toezicht sociaal domein
- Inspectie Justitie en Veiligheid
- Nederlandse arbeidsinspectie
- Gemeenten (t.b.v. WMO deel dat lokale teams bieden)

Cliëntenorganisaties: hebben voor specifieke doelgroepen specifieke wensen

- Op dit moment zijn er binnen ZorgkaartNederland 295 patiëntenorganisaties in Nederland bekend.

Beroepsregisters

- SKJ
- BIG
- Registerplein

Hoofdvraag: hoe maken we het eenvoudiger, voor inwoners & professionals?

Wijkteams werken samen aan kwaliteit

Dagelijks werken lokale teams aan het realiseren van impact voor inwoners en wijken. In de lokale praktijken wordt voortdurend geleerd en doorontwikkeld, op basis van ervaringen en cijfers. De ontwikkeling van het vak van wijkteams en het werken aan kwaliteit is ook een *collectieve* opgave. De leden van de Associatie Wijkteams werken daarom ook samen aan kwaliteit. Hierbij een overzicht van wat er gezamenlijk wordt ondernomen en ontwikkeld.

Kwaliteitsstatuut *Kwaliteit moet je doen!*

Er is een [kwaliteitsstatuut](#) voor lokale teams ontwikkeld. Dit statuut heeft als doel inzichtelijk te maken aan welke kwaliteitsnormen een wijkteam wil voldoen om haar taken op het gebied van preventie en ondersteuning voor de inwoners & de wijken uit te voeren, met andere woorden: wat draagt een wijkteam bij aan het realiseren van de maatschappelijke opgaven? Er worden conform de visie van continue leren en ontwikkelen aanvullende *bouwstenen* bij het statuut opgeleverd.

Bouwsteen brede opdracht lokaal team

Met elkaar hebben leden geformuleerd welke opdracht een lokaal team heeft (en moet krijgen) om te kunnen voldoen aan haar maatschappelijke opgave. Lees hier de [brede opdracht van een lokaal team](#). Deze wordt periodiek vernieuwd op basis van de feedback, lees [hier](#) hoe wij dat doen.

Bouwsteen leergroepen & leernetwerkbijeenkomsten

Leden hebben zich verbonden in [leergroepen rond een bepaald thema](#), zoals werken aan veiligheid, digitale ontwikkeling of eenvoudig organiseren. De deelnemers aan de leergroepen zijn hun bestuurders, directeurs, beleidsadviseurs, managers, gedragswetenschappers en vergelijkbare functies, die in een langdurig verband samen leren en ontwikkelen. Met behulp van een procesbegeleider en [vijf vuistregels voor een leergroep](#). Er wordt inmiddels drie jaar met leergroepen gewerkt.

Leden komen drie keer per jaar samen in leer- en inspiratiesessies, om met elkaar nieuwe kennis en inspiratie te delen en doorleven. En een keer per jaar is er de dag van de wijkteams waarop de meest recente inzichten en ontwikkelingen worden gedeeld. Zie [hier](#) een overzicht van de bijeenkomsten en [hier](#) een verslag van Dag van de Wijkteams 2024.

Bouwsteen Monitoring: collectief leren van lokale verhalen

Leden hebben met elkaar een visie op monitoring ontwikkeld, in de [bouwsteen monitoring](#). In navolging daarvan hebben ze in samenwerking met StoryConnect een Vertelpunt ontwikkeld: *Collectief Leren van Lokale verhalen*. Een monitoringsinstrument dat kwalitatieve en kwantitatieve informatie verbindt aan duidingssessies waarin gezamenlijk betekenis wordt gegeven aan die informatie. Lees [hier](#) meer over de achtergrond.

Bouwsteen collegiale visites

Leden ontwikkelen een vorm van collegiale toetsing, ‘visites’. Door wederzijdse bezoeken te organiseren en de praktijkervaringen te delen en samen te doorleven. Dat kan tussen lokale teams onderling (vergelijkbare discipline), maar ook met lokale partners (verschillende disciplines). Een beschrijving van de eerste ervaringen is in de maak.

Bouwsteen versterken sociale basis

Het samen leren en ontwikkelen over het versterken van de sociale basis is een doorgaand proces, zowel lokaal als landelijk met elkaar. Er zijn verschillende ‘producten’ opgeleverd. Zie bijvoorbeeld De [bouwsteen sociale basis](#), of [leernetwerkbijeenkomst ABCD](#).

Ondersteunend onderzoek

De Associatie vraagt kennisinstituten en onderzoekers om te helpen reflecteren en kennis te ontwikkelen. Zie bijvoorbeeld deze onderbouwing van de rol die wijkteams hebben bij werken aan veiligheid en de kwaliteit die zij daarbij leveren ([wijkteams werken aan veiligheid een argumentatie vanuit kennis](#)). Of bijvoorbeeld het onderzoek van Zwaan Advies naar de [toegevoegde waarde en effectiviteit van wijkteams](#). En het traject [lerend versterken](#), over de werkzame elementen in het vak van wijkteams. Vanzelfsprekend wordt ander onderzoek op de voet gevolgd. Daarover berichten wij onder andere in de periodieke nieuwsbrief van de Associatie Wijkteams.

Samen met partners

Alle geleerde lessen stellen we beschikbaar ten behoeve van de ontwikkeling naar stevige lokale teams in het hele land, die in landelijke programma's centraal staat. Leden denken en doen actief mee in landelijke kwaliteitsontwikkeling. Denk aan het [richtinggevend kader](#) lokale teams, aan de [werkpakketten](#) stevige lokale teams die door de VNG zijn ontwikkeld, of aan het [handelingskader](#) in het kader van werken aan veiligheid. We nemen deel aan het netwerk [kwaliteit en blijvend leren](#). Ook met onze partners blijven we op deze manier doorontwikkelen om de kwaliteit voor inwoners en wijken te versterken.